

2 Korin

A Fataraguaiana Lagasai Si Pol Xe Sina Mu Korin

A Ferawaian Paamua

A saxano rabuna la faxuvulan pe la bina Korin ri ferawai fasaat se Pol e a vilaana aanabe¹ a fasavat a matafanan la xunus i Pol. Nane vubuk faxaradak a ferawaian siri e voxo nane xalei a lagasai aanabe¹ talo i taa faamamaas fulaa pari.

La nobina mata ina lagasai aanabe¹ na Pol a kuus pana ferawaian tateak aava paamua nane fo xaleie xe sina mu Korin. Nane bai paaliu o i taa kuusan a ferawaian aave, taasaxa nari, ri langai pesalai e ri ferawai fasaat sena e voxo nane lisan a ferawaian tateak xe siri. E layaan ri langai a ferawaian sina ri faxaradak a vilaana siri, e voxo naboxo na Pol a faamamaas faagut marasaxa.

A waanan sina mu Kristian pe la nobina Judia a pife roxo senaso a song a savat e na Pol i taxa faisok pana faxuvulaana faat xena xavang nari. E voxo lana ro palagasai 8 e 9, na Pol taxa faxaar a mu Korin talo ri taa tatavai pana faat xena vil a faisok aave.

La fataxapiak ina lagasai na Pol a ferawai pana saxano 'yaamut bit' aava ri maa waan pe Korin. Ri taxa faisok xena vil fasivi a isi Pol e ri vil pengan a faisok sina ina yaamut la palou ina mu Korin.

¹ Nenia na Pol: ne saxa yaamut si Kraiss Yesus sena vubuxanan sina Piran. Ne waan nabe¹ xuvul pa Timoti, na titaara e maame lisan a lagasai aanabe¹ xe simi, mu rabuna sina Piran pe Korin, xuvul pana mu rabuna fatak aava ri waan pe Esia.

² Ne vubuk rao a Piran Tamataara e na Memai Yesus Krai re taa tavai nami pana luaian e xakaavangan xatam sirie.

A Piran Ina Famaluluman

³ Faatulan a Piran, na Tama Yesus Krai aava Memai sitaara; nane ve a fufuna mamaaluxan e vaxa a Piran ina Famaluluman. ⁴ Nane famalulum netaara lana mu lagafan xapiak sitaara talo taara fexaxaas sena famalulum nari aava ri toxan a lagafan pana maluluman aava Piran fo famalulum netaara pana. ⁵ E malaan setaara, taara waan xuvul pa Krai lana maana maasaxan molava sina, a maluluman si Krai sait vaxa a mo sitaara. ⁶ Tamo maam toxan a lagafan xaves, ri savat talo maam fexaxaas sena famalulum nami e lisan nami xe lana fakaaxupan. E tamo maam siak a maluluman i taa xavang nami xena waan fananap lana mu lagafan aava ri fexaxaas sena mu lagafan simaam. ⁷ E a vubuxanan simaam xe simi a tateak senaso maam texaas o mi waan xuvul pamaam lana maasaxan simaam malaan se' mi waan xuvul pamaam lana famaluluman simaam vaxa.

⁸ Mu Fetinan, maam bai o mi taa vungut sena mu lagafan aava ri savat simaam pe Esia. Maam waan lapaana lagafan molava: a gutan simaam xa pife fexaxaas sena waan fatateak e maam lamon o maam tamaa maat. ⁹ Tuuna, la xunus imaam a malaan se' maam taa maat. Taasaxa savat malaanabe' talo maam taa pife timin fanei a toyan simaam lapaana gutan simaam xa taasaxa lapaana gutan sina Piran aava fuuna fatatoi fa'uli a mu mamaat. ¹⁰ Nane fo fakaxup nemaam sena so ta mo molava i tamaa kawaasan nemaam e i taa lo fakaxup vulan nemaam. Maam timin fanei a lamonan simaam xuluna o i taa lo fakaxup nemaam ¹¹ layaan mi taxa xavang nemaam pana fenungan simi. E mui a maana rabuna ri taa kuus

faasiroxo xe sina Piran pana xakaavangan aava savat sena fenungan simi.

Na Pol A Xul A Lamonan Sina

¹² Maam ferawai falalava sena mo aanabe!; a nasaman simaam a kuus xakaavang o maam fo bilai faroxo pana vilaana xaradak e lamonan tuuna aava savat sina Piran, nabe! la xavala e vaxa lana waanan simaam xuvul pami. Maam pife bilai faroxo malaan lapaana texaasan ti la xavala taasaxa lapaana xakaavangan xatam sina Piran. ¹³ Senaso maam pife kala xe simi pan! ta mo mi pife fexaxaas sena kate o masame, piau. E ne vubuk ¹⁴ malaan: paamua mi fo masam famodak semaam e naboxo mi tafe masam xapiak o mi fexaxaas sena ferawai falalava semaam malaan se! maam taa ferawai falalava semi la yaan si Memai Yesus.

¹⁵⁻¹⁶ Senaso ne texaas tuuna o i taa savat malaan, ne lamon faati o ne taa ti xalum nami layaan ne falet xe pe Mesidonia e vaxa layaan ne ulaamaan ti pave talo mi taa siak faataraguian a roxoyan e mui mi taa xavang a faletan siak xe pe Judia. ¹⁷ Layaan ne lamon faati pana, mi lamon o ne pife lamon faagut pana, bo? O naak ne lamon faati pana so ta mo ne taa vile malaan sena rabuna ti la xavala aava lana ferawaian saxa ri kuus pana “Aang” e “Piau”.

¹⁸ Taasaxa, tuuna, malaan sena Piran a pi xul a ferawaian sina, a lagasai simaam xe simi a pife kuus pana “Aang” e “Piau”. ¹⁹ A Natuna Piran, na Yesus Kraiss aava nemaatul Timoti e na Sailas, maatul kuusan fasavate la palou imi, nane pife kuus pana “Aang” e “Piau”. Nane fuuna kuus vulai mon pana “Aang”. ²⁰ Senaso a so ta maana kuus fanaian aava Piran fo ferawai pana, na Kraiss a kuus, “Aang” xe siri xapiak.” E voxo, lana xuvulaian xuvul pana, taara turoxo e kuus “A tuuna” xena tavaiaana Piran pana isin lava paaliu. ²¹ E naboxo a Piran xo a fatiginei

fatateak netaara xapiak lana xuvulaian xuvul pa Krai. Nane noxol netaara ²² e timin a fakalimaanana sina xa xulutaara e a fawaan a Vovau sina la xunus itaara malaan sena faati votaian aava faxaalit tuuna pana maana mo ri taa savat mui.

²³ Ne fin a Piran xena ferawai xakaavang o ne pife ulaa xe Korin senaso ne tamaa vil famamaxus nami. ²⁴ Maam pife lamon fasivi a namkaian simi taasaxa maam faisok xuvul pami xena fafaamamaas nami senaso mi tigina fatateak lana namkaian simi.

2

¹ E voxo ne lamon faati o ne taa pife savat fulaa xena famamaxus nami. ² Tamo ne taa famamaxus nami, nase' fulaa taxa waan xena fafaamamaasau, nami mon aava ne fo famamaxus nami. ³ A maana mo aava ne kala pana paamua, ne vile talo layaan ne savat simi, ne taa piau ta lagafan la xunus iga seri aava ri taa fafaamamaasau. Ne lamon tuuna o mi taa waan xuvul paga lana faamamaasan siak. ⁴ Ne kala xe simi pana maasaxan e lagafan la xunus iga e pana taangiisan xaves sait. Ne pife vile xena famamaxus nami taasaxa xena xuus nami pana vubuxan xasingitan molava siak xe simi.

Taara Taa Lamón Tapin A Vilaana Saat Sitaara

⁵ Tamo ta saxa a fasavat a mimilisaatan, nane pife muluxau mon, taasaxa nane muluk famodak nami vaxa. Ne bai ferawai faagut temasaat pana mimilisaatan aanabe'. ⁶ A fakasanaman xaves simi aava mi fo tavaie pana, a fex-axaas sena. ⁷ Naboxo si, mi taa lamon tapine e famalulume talo i taa pife kanamsaat temasaat. ⁸ E voxo ne faxaar nami o mi taa faxaalit fulane pana vubuxan xasingitan simi. ⁹ Ne kala xe simi malaanabe' xena tatexaas tamo mi taa tigina fatateak lana tatafangai e langai a maana mo xapiak aava ne xuus nami pana. ¹⁰ Tamo mi lamon tapin a vilaana saat

sina saxa, nenia sait ne lamon tapine. E a so ta mo ne fo lamon tapine, tamo a toxan tuunei a mo xena lamon tapine, ne fo lamon tapine la mata Krai xena xavang nami ¹¹ talo na Setan i taa pife fa'onam netaara. Senaso taara fo matavas sena maana buk vilaana saat sina.

A Lisanaana Turoxoian Fa'ui

¹² Lavaxa, layaan ne falet xe pe Troas xena kuusan fasavat a Lagasai Roxo se Krai, ne texaas o a Memai fo kas a salan xena faletan siak. ¹³ Taasaxa ne piau ta luaian lunai la xunus iga senaso ne pife tingin na titaara, na Taitus, pave. E voxo ne ta'ulan nari e ne falet xe pe Mesidonia.

¹⁴ E voxo, la xuvulaian xuvul pa Krai taara kuus faasiroxo xe sina Piran aava paamuian vulan netaara lana sangasan ina vuktol e feng netaara aava taara malaan sena lasan roxo i Krai, xena xuus fatexaasaana rabuna sena. ¹⁵ Senaso a Piran a lamon o netaara ve taara lasan i Krai la palou ina mu rabuna aava ri taxa fakaxupan e nari aava ri taxa kawaasanan. ¹⁶ Xe sina saxa, taara malaan sena lasan ina maatan e xe sina xasafuna a lasan ina toyan. E nase' fexaxaas tuuna sena vil a faisok ina ngavuk lava aanabe'? ¹⁷ Maam pife kuusan fasavat a Lagasai Roxo xena fasavataana faat malaan sena saxanofuna, piau. Lapaa Krai maam ferawai la matana Piran pana nasaman roxo, malaan sena rabuna aava Piran fo feng nari.

3

¹ Naak maam taxa ferawai falalava fulaa semaam xa, bo? Mi vubuk rao maam taa faxalit nami pana lagasai aava turoxoian nemaam, malaan sena saxanofuna. ² Nami ve mi lagasai ina turoxoian simaam aava xaleian la xunus imaam senaso a mu rabuna xapiak ri fexaxaas sena xalum a waanan simi. ³ Sena faisok simaam la palou imi, a toyan simi a faxaalit o nami ve mi lagasai ina turoxoian si Krai. A lagasai aanabe' pife savat sena mo ina kala taasaxa savat

sena Vovau sina Piran aava to. A pife xaleian xuluna faat taasaxa la xunus imi.

⁴ Maam lamon tuuna malaanabe' senaso maam waan xuvul pa Kraiss la matana Piran. ⁵ Maam pife kuus o maam fexaxaas sena vesan a maana mo aanabe' pana gutan simaam fatak xa, piau. Taasaxa maam fexaxaas sena vesane pana gutan sina Piran sang mon. ⁶ Nane fo siak fati nemaam xena sisiak sena turoxoian fa'ui. A turoxoian aave pife savat sena mu vuputkai aava waan xuluna faat taasaxa savat sena Vovau senaso a vuputkai fasavat a maatan e a Vovau a tatavai pana toyan.

A Miridingan Ina Turoxoian Fa'ui

⁷ Lavaxa, tamo a Turoxoian Xavai aava xaleian xuluna faat e lisanmaan a maatan, a savat pana miridingan talo a mu Israel ri pife fexaxaas sena kaalum fatak la nonau i Moses, naapalaan a miridingan naang taxa xares falet, ⁸ a Turoxoian Fa'ui aava lisan a toyan sina Vovau, i taa pemimiriding et sena, bo? ⁹ Tamo a Turoxoian Xavai aava gel tifi a mataa, a miriding, a Turoxoian Fa'ui aava vil faxaradak a mataa, i taa pemimiriding faagut sena, bo? ¹⁰ Senaso a Turoxoian aava miriding paamua, i taa piau ta miridingan layaan mi fexaxaasane xuvul pana Turoxoian aava pemimiriding. ¹¹ E tamo a Turoxoian aava xares, a savat pana miridingan, a miridingan ina Turoxoian aava i taa waan vulai, i taa molava piis sena. ¹² E voxo senaso taara toxan a lamon fanaian malaan taara tigma fatateak lana namkaian e taara pife faatasu. ¹³ Taara piau ta mo xena fune malaan se Moses aava xafut a nonau ina talo a mu Israel ri taa pife xof xuluna layaan a miridingan molava aave i taxa xares falet. ¹⁴ A Piran a fatavanat a lamonan siri fefexaxaas tanin e a xakaafutan naang taxa waan lunai layaan ri kat a Xakalayan ti Kawai. A Piran pife siak tapine senaso nane taa siak tapine seri aava ri waan

la xuvulaian xuvul pa Krai mon. ¹⁵ E tanin vaxa, layaan ri kat a xakalayan si Moses a xakaafutan taxa xafut a xunus iri lunai. ¹⁶ Taasaxa la so ta yaan ta mataa a puk a lamonan sina xena usi a Memai, a Piran i taa siak tapin a xakaafutan sena. ¹⁷ E nane taa texaas o a Memai ve a Vovau e la so ta bina a Vovau i Memai i taxa waan lana, pave a rabuna ri pife vipis lapaana vuputkai. ¹⁸ E netaara xapiak aava taara piau ta xakaafutan, taara faxalit famatavas a miridingan i Memai. E a miridingan aave i taxa molava et layaan i taxa lo xul famodak et netaara xe lana xaxaalua fatak ina, senaso a miridingan aanabe' a savat sina Memai aava Vovau.

4

A Maana Fafanaian Sina Piran Lana Mo Titifai Ri Vesane Pana Xavala

¹ E voxo senaso a Piran lana mamaaluxan molava sina fo tavai nemaam pana ngavuk ina sisiak aave, maam pife kanamsaat, piau. ² Taasaxa maam fo puk tapin nemaam xa xasena mu vilaana fufunai aava fasavat a mangilan; maam pife bit o xul a ferawaian sina Piran, piau. Taasaxa layaan maam ferawai famatavas pana tuunayan, maam faxalit a mu rabuna o a vilaana simaam a fatak la matana Piran. ³ E tamo a Lagasai Roxo aava maam kuusan fasavate pife matavas, a pife matavas xe siri aava ri taxa maat. ⁴ A piran ina yaan aanabe' fo xawei a lamonan siri aava ri pife namkai e voxo ri pife fexaxaas sena xalum a malang ina Lagasai Roxo sena miridingan i Krai aava xaxaalua fatak i Piran. ⁵ Maam pife kuusan fasavat nemaam xa, piau, maam kuus fasavat o na Yesus Krai ve a Memai e nemaam ve maam mu sisiak simi lapaana. ⁶ Senaso a Piran aava kuus, "A malang i taa lang lana suk," nane lateng lana xunus itaara xena tavai netaara pana texaasan sena miridingan sina aava savat la matavas la nonau i Krai.

⁷ Taasaxa, maam toxan a fafanaian aanabe' lana mo titifai aava ri vesane pana xavala xena faxaalit o a maana gutan molava paaliu aanabe' a filimaan sina Piran e pife simaam. ⁸ A mu lagafan xaves ri fakaliuan nemaam, taasaxa ri pife fa'onam nemaam; maam pife texaas o so ta mo maam taa vile taasaxa maam pife taxapus sena; ⁹ ri vil pengan nemaam taasaxa Piran taxa waan lunai la palou imaam; ri sip fapoxoi nemaam taasaxa ri pife punuk nemaam. ¹⁰ Vulai a maatan si Yesus a savat la vipin simaam talo a toyan sina vaxa i taa savat la matavas la vipin simaam. ¹¹ Ri lisan vulan nemaam aava maam to, xe lana maatan sena usiaan na Yesus talo a toyan sina vaxa i taa savat la matavas la vipin simaam. ¹² E voxo maatan taxa faisok lana vipin simaam taasaxa toyan taxa faisok la vipin simi.

¹³ Lana Xakalayan Taap a kuus, “Ne namkai e voxo ne fo ferawai.” E sena vovau naang aava fasavat a namkaian, maam fo namkai e voxo maam ferawai ¹⁴ senaso maam texaas o nane aava fatatoi fa'uli na Memai Yesus ti la mamaat, i taa fatatoi fa'uli nemaam vaxa xuvul pa Yesus e i taa faxuvul nemaam xuvul pami la matana. ¹⁵ A maana mo aanabe' a savat xena xavang nami. E layaan a xakaavangan xatam sina Piran a falet xolai xena xavang a xasano rabuna maan fulaa, ri taa kuus faasiroxo e tavai a Piran pana isin aava pelalava.

¹⁶ E voxo, maam pife maare e kanamsaat sena faisok simaam. Lana vipin simaam, maam taxa vaiak et taasaxa lana xunus imaam, maam taxa siak a gutan fa'ui vulai la maana yaan saxa saxa xapiak. ¹⁷ A mu lagafan simaam ri pife matafan e ri pife waan faxaarus e voxo ri taxa fasavat vulan a miridingan molava aava pelalava sena mu matafanan xapiak semaam. ¹⁸ E voxo maam timin fanei a lamonan simaam xuluna maana mo maam pife fexaxaas sena xalume e pife xuluna mo maam xalume. Senaso a so

ta mo maam xalume i taa taxapus taasaxa so ta mo maam pife fexaxaas sena xalume i taa waan xe vulai.

5

A Lifu Sitaara Pe La Xunavata

¹ Senaso taara texaas o tamo a mu vipin sitaara nabe' la xavala aava malaan sena lifu marapi, ri taa kawaasanan, taara toxan a vipin fa'ui aava Piran a tavai netaara pana; nane xa fo vesane e i taa waan vulai xe vulai la xunavata.

² Fefexaxaas a yaan aave, taara nas maat soxot a vipin fa'ui aave e taara vubuk rao a Piran i taa famawas netaara pana,

³ senaso layaan taara toxan a vipin fa'ui aave taara taa pife waan xavuul fulaa. ⁴ Layaan taara waan lana vipin ti la xavala aanabe', taara nas maat e taara toxan a mu lagafan senaso taara bai waan xavuul, piau taara buk falak a vipin fa'ui sitaara ti la xunavata talo a toyan fa'ui aave i taa xanam xapin a mo aava i taa maat. ⁵ Lavaxa, a Piran xo fo faigotan netaara xena siaxaana toyan fa'ui aanabe' e nane tavai netaara pana Vovau sina malaan sena faati votaian sina sena maana mo i taa savat.

⁶ E voxo taara lamon tuuna e taara texaas o layaan taara waan lana vipin sitaara ti la xavala taara pife waan la vipin fa'ui xuvul pana Piran. ⁷ Senaso nabe' taara taagul lana toyan sitaara pana namkaian e pife sena maana mo taara xalume. ⁸ Aang, taara lamon tuuna e taara vubuk temasaat rao taara taa ta'ulan a vipin aanabe' xena waan xuvul pa Memai. ⁹ E voxo taara taa vil a so ta mo? Tamo taara waan nabe' lana vipin ti la xavala o piau, taara vubuk rao taara taa fananame. ¹⁰ Senaso lana yaan ina tiisan, netaara xapiak taa tigina la mata Krai xena siak a mamareiai ina so ta buk faisok taara fo vile lana vipin sitaara, a faisok roxo o piau.

A Faisok Ina Daaruman

¹¹ Senaso maam texaas sena suaianaana Memai, maam buk faxaar a mu rabuna talo ri taa namkai sena. A Piran a texaas tuuna o nemaam ve nase' e ne vubuk o i taa matavas la nasaman simi vaxa. ¹² Maam bai ferawai fulaa xena siak a turoxoian simi, piau maam buk tavai nami pana yaan xena faamamaas pamaam talo mi fexaxaas sena sui nari aava ri lamon falava pana so ta mo ri xalume e pife pana so ta mo taxa waan la xunus. ¹³ Tamo nemaam ve maam mu ngong, maam ngong senaso maam taxa usi a Piran. E tamo maam waan pana lamonan tuuna e fatak, maam waan malaan xena xavang nami. ¹⁴ Senaso a vubuxan xasingitan si Krai taxa paamuian faagutan nemaam, maam pife lamon maranga, piau maam texaas tuuna o na Yesus Krai fo maat pataara xapiak e voxo taara xapiak fo maat xuvul pana vaxa. ¹⁵ Nane maat pataara xapiak talo nari aava ri taxa namkai, ri taa pife usi fulan a vubuxanan siri xa, taasaxa ri taa usi a vubuxanan sina aava maat e to fa'ulaa pari.

¹⁶ E voxo ti lana yaan aava maam namkai sena, maam pife tiis a mataa pana lamonan sina rabuna ti la xavala: tuuna, paamua ne tiis na Krai pana lamonan malaan, taasaxa naboxo, piau, piau paaliu. ¹⁷ E tamo ta mataa taxa waan la xuvulaian xuvul pa Krai, nane ve a vavesaian fa'ui; a mu vilaana e vubuxanan sina ti la xavala ri fo malit e kaalum! a mataa fa'ui fo savat. ¹⁸ A maana mo aanabe' a savat sena Piran aava fadaarum netaara xena siak fa'uli netaara xe sina xa sena faisok si Krai e tavai netaara pana faisok ina darumaana rabuna xuvul pana Piran. ¹⁹ A lagasai simaam a malaan: A Piran taxa fadaarum a mu rabuna xapiak xe sina xa se Krai, nane pife lamon fati a mu vilaana saat siri. E nane turoxoian lisan a lagasai ina darumaana rabuna xe sitaara. ²⁰ E voxo netaara ve taara mu rabuna fefeng si Krai. A malaan sena Piran taxa fenung la ngusutaara layaan maam nung nami lapaana isi Krai: turoxoian a Piran xena fadaarum nami xe sina xa.

²¹ Xena xavangaan netaara, a Piran a timin a mu vilaana saat sitaara xulu Krai aava piau ta lalosaat la toyan sina e voxo lana xuvulaian sitaara xuvul pana i taa timin a xaradaxan sina sait xulutaara.

6

¹ Nemaam, maam faisok xuvul pana Piran e maam faxaar nami talo mi taa pife saxam fepaluan a xakaavangan xatam sina. ² Senaso a Piran a kuus, “Lana yaan ina mamaaluxan siak ne langai nami e lana yaan ina fakaxupan, ne xavang nami.” *Ais 49:8*
E ne xuus nami o nabe¹ ve a yaan ina mamaaluxan e nabe¹ ve a yaan ina fakaxupan sina Piran.

A Maana Lagafan Aava Savat Si Pol

³ Maam pife vil ta mo xena fakalaxoi ta mataa senaso maam baian a faisok simaam taa siak a isin saat. ⁴ Taasaxa, senaso nemaam, maam mu sisiak sina Piran, maam taa xuus famatavas nami pana mu vilaana simaam: maam tigina fatateak lana mu lagafan, layaan maam xaxaalif pana maana mo e layaan maam pife texaas sena so ta mo maam taa vile; ⁵ layaan ri inis nemaam e pis nemaam, o tisui nemaam; layaan maam maare sena faisok xaves simaam, o maam pife fexaxaas sena matof o maam nasam a lagaian; ⁶ pana mu vilaana fatak e tuuna, pana masaman tuuna, pana vilaana fananap e fangaasik; lapaana Vovau Xaradak e lapaana vubuxan xasingitan tuuna; ⁷ pana ferawaian tuuna e lapaana gutan sina Piran; pana maana mo fatak ina fevisan la pamamuaan e la pamaxaiya. ⁸ Maam tigina fatateak; layaan ri suaian nemaam e layaan ri famangil nemaam, layaan ri kuusan pangan nemaam e layaan ri faatulan nemaam. Nemaam ve maam mu yaamut tuuna, taasaxa saxanofuna ri kuus o maam taxa bit. ⁹ Saxano rabuna ri kuus o nemaam ve maam rabuna palau, taasaxa

rabuna la mu bina xapiak xo ri texaas semaam; maam taxa maat la vipin simaam, taasaxa maam taxa to lunai. Ri sip pengan nemaam, taasaxa ri pife punuk nemaam; ¹⁰ lana mamaxusan simaam maam taxa faamamaas; maam piau ta faat xaves, taasaxa maam fasavat a fafanaian molava xana maana rabuna; maam mu valagof, taasaxa maam toxaan a maana mo xapiak.

¹¹ Maam fo ferawai famatavas xe simi mu Korin e maam pife fun a lamonan simaam. ¹² Maam pife rawetan nami pana vubuxan xasingitan simaam, piau, taasaxa mi rawetan nemaam pana vubuxan xasingitan simi. ¹³ Ne ferawei nami malaan se' mi mu rafulak siak; faxa'usi a vilaana simaam: faxalit nemaam pana vubuxan xasingitan simi malaan se' maam fuuna vile.

Muta Faxuvul Xuvul Pana Rabuna Aava Ri Pife Namkai

¹⁴ Muta faxuvul xuvul pana rabuna aava ri pife namkai. A roxoyan e saatan va re fexaxaas malaafaa? Piau! A malang e suk va re taa faxuvul malaafaa? Piau! ¹⁵ Na Kraiss e na Belail aava ri xalie pa Setan, re pife fexaxaas. E a mataa aava namkai se Kraiss e nane aava pife namkai, nare vaxa, re pife fexaxaas. ¹⁶ A tang lifu ina naangusan sina Piran e a lifu lotu sina mu piran bit re fexaxaas malaafaa? Piau, senaso netaara ve taara lifu ina naangusan sina Piran aava taxa to. A malaan sena Piran fo kuus, "Ne taa taagul xuvul pari e sangas la palou iri e ne taa piran siri e nari, ri taa rabuna siak." ¹⁷ Lana Xakalayan Taap:

"A Memai a kuus, 'E voxo savat faapalau maan e mi waan patak seri. Muta tao a mo lalosaat e ne taa turoxoian nami."

Ais 52:11

¹⁸ A Memai pana Gutan Xapiak a kuus fulaa: "Ne taa Tamami e nami, mi taa mu rafulak tomexaan e rafulak tefin siak."

2 Sml 7:14; 7:8

7

¹ Kamu fesing, senaso taara toxan a mu kuus fanaian aanabe' taara taa gei tapin a maana mo xapiak aava ri falalosaat a vipin e xunus itaara e taara taa faisok xena faxaradaxaana vilaana sitaara senaso taara suai faagut sena Piran.

Na Pol A Faamamaas Sena Mu Korin Ri Puk A Vilaana Siri

² Faxalit nemaam o mi vubuxan xasingit nemaam: maam pife bilai fasaat xe sin' ta saxa, maam pife kawaasan a vilaana sin' ta saxa e maam pife siak palou a mo sina rabuna. ³ Ne pife ferawai malaan xena gel tifi nami, piau, paamua ne kuus o mi toxan a nobina lava la xunus imaam e malaan se' maam taa taagul o maat xuvul pami. ⁴ Ne texaas tuuna semi; ne lamon falavai nami. Mi fagut paaliuanau e lana maana lagafan simaam a faamamaasan siak a soliu.

⁵ Layaan maam savat pe Mesidonia, maam piau ta fangaafusan senaso a mu lagafan ri usi nemaam xe la so ta bina maam falet xe lana: a rabuna ri tisui nemaam e a xunus imaam a bas pana matautan. ⁶ Taasaxa Piran aava famalulum nari aava ri kanamsaat, nane famalulum nemaam pana savatan si Taitus. ⁷ A filimaanana sina e vaxa a maluluman aava mi fo tavaie pana, re famalulum nemaam. Nane xuus nemaam pana vubuxanan molava simi paga, a mimilisaatan simi e lamonan tateak simi sega e voxo a faamamaasan siak naboxo a pelalava sena faamamaasan ti paamua.

⁸ Tamo ne famamaxus nami pana lagasai siak ne pife lamon faaxaves pana. Paamua ne lamon faaxaves pana; ne texaas o a lagasai siak a famamaxus nami, taasaxa pife pana yaan rus, piau, pana lou modak mon ⁹ e naboxo ne faamamaas. Ne pife faamamaas senaso a lagasai siak a famamaxus nami, taasaxa ne faamamaas senaso a mamaxusan simi a xavang nami xena puk tapin a vilaana

saat simi. Senaso mi mimilisaat sena vilaana saat simi malaan sena Piran a vubuk o mi taa vile, e voxo a lagasai simaam pife kawaasan famodak nami. ¹⁰ A mamaxusan aava Piran a lisane, a puk tapin nami xasena vilaana saat simi e voxo mi taa waan lapaana fakaaxupan e mi taa pife lamon faaxaves sena. Taasaxa mamaxusan aava savat ti la xavala i taa fasavat a maatan. ¹¹ Lamon pana: a mamaxusan aava Piran a lisane a fasavat a maana vilaana roxo lana toyan simi. Naboxo mi buk xul xapin a vilaana simi, mi buk gel votan nami xa; mi femaraleiaian nami xa senaso mi turoxoian a vilaana saat xena waan palau la palou imi; mi mataut o a fetuwaanana sitaara i tamaa kawaasanan; mi vubuk temasaat o mi taa xalumau e mi lamon fatateaxau. E mi fo vil a maana mo xapiak xena faxaalit o mi pife vupuno fulaa sena lagafan aave. ¹² E voxo, ne xalei a lagasai aave xe simi, taasaxa ne pife vile sena saxa aava vil a mo mosaat o sena saxa aava fo fasop, taasaxa ne lisane talo mi taa texaas sena vubuxanan molava simi xa xe simaam la matana Piran. ¹³ E sena maana mo aanabe¹ mi fo fagut nemaam.

A tuuna, maam faamamaas, taasaxa maam faamamaas paaliu senaso a vilaana simi a fafaamamaas na Taitus e fangasik a vovau ina. ¹⁴ Ne fo ferawai falalava pami xe sina e mi pife famangilau, piau. Taasaxa malaan sena maana mo aava maam xuus nami pana, ri tuuna, a ferawaian falalava simaam pami xe sina a savat tuuna vaxa. ¹⁵ E a vubuxanan sina xe simi i taxa molava et layaan a lamon fa'uli a langaian simi e malaafaa mi fasusuie pana suaian e radakuian. ¹⁶ Ne faamamaas o ne fexaxaas sena lamon tuuna sena vilaana simi.

8

Na Pol A Fagut Nari Talo Ri Taa Tatavai Soliu

¹ E naboxo mu fetinan, maam vubuk rao mi taa texaas sena xakaavangan xatam aava Piran a lisane xe sina mu Mesidonia aava ri namkai. ² Ti lana lagafan molava aava savat siri, ri toxan a faamamaasan molava e naapalaan ri piau ta mo ri buk tatavai pana maana mo xaves. ³ Senaso ne kuus xakaavang o ri tatavai soliuhan a tatavaian aava ri taa tatavai pana. E piau ta mataa a fasasong nari pana, piau ⁴ ri nung faagutan nemaam senaso ri vubuk rao ri taa waan xuvul pana xasanofuna xena xavangaana mu rabuna fatak. ⁵ Maam lamon o ri taa tatavai pana faat mon, taasaxa piau, paamua ri lisan tuunei nari xa xe sina Memai e mui xe simaam vaxa senaso a Piran a vubuxane. ⁶ E senaso na Taitus fo tangpat a faisok aanabe¹ la palou imi, maam xuuse o i taa fe fataxapin a faisok ina xakaavangan simi. ⁷ Taasaxa, malaan se¹ mi vil faroxoi marasaxain a maana mo xapiak- a namkaian, a ferawaian, a texaasan, a lamonan tateak e a vubuxan xasingitan xe simaam- faxatang talo mi taa lisan faroxoi marasaxain a tatavaian simi vaxa.

⁸ Ne pife kuus faagut xe simi pana taasaxa ne buk fexaxaasan a vubuxan xasingitan simi xuvul pana xasanofuna xena texaas tamo i taxa tigina fatateak. ⁹ Senaso mi texaas sena xakaavangan xatam sina Memai Yesus Krai: nane waan laa'ui la xunavata e waan xuvul pana Piran lana fafanaian sina, taasaxa nane ta'ulan a maana mo aave e savat mataa valagof mon xena xavangaan nami. E voxo sena vilaana aanabe¹ sina, mi fexaxaas sena waan xuvul pana Piran lana fafanaian sina.

¹⁰ E sena tatavai simi, ne fasei nami malaan: la mariaas fo taxapus a vubuxanan simi xena tatavai a savat paamuin a xasanofuna e mi tatavai paamuin nari sait. ¹¹ E naboxo, faxuvul xapin a tatavaian aava mi fo ferawai pana talo a vubuxanan simi e tatavaian simi, re taa fexaxaas. Tatavai pana so ta mo mi toxane. ¹² Senaso tamo a vubuxanan

simi taxa waan, a Piran i taa turoxo pana, naapalaan a mo molava o modak. Mi taa tatavai pana so ta mo mi toxane e a Piran i taa faamamaas pana.

¹³ Maam baiian a xasanofuna taa siak a maana mo xaves senaso mi tatavai xe siri pana e nami, mi taa piau. Maam vubuk o a mu rabuna xapiak ri taa toxan a mo a fexaxaas. ¹⁴ Naboxo mi toxan a maana mo xaves e mi taa xavang nari e layaan ri toxan a maana mo xaves ri taa xavang nami. E lana yaan aave a maana mo taa fexaxaas, ¹⁵ senaso xakalayan a kuus: “Nane aava faxuvul a maana mo xaves, pife toxan a mo xaves temasaat fulaa e nane aava faxuvul a mo modak, i taa pife xaxaaluf pana saxa mo.” *Tln 16:18*

Na Pol A Feng Na Taitus Xe Korin

¹⁶ Ne kuus faasiroxo xe sina Piran senaso na Taitus a lamon vulan nami malaan sega senaso a Piran xa a fasavate la xunus imaame. ¹⁷ E voxo na Taitus a turoxo layaan ne faseie pana, taasaxa i taxa falet xe simi pana faamamaasan senaso nane xa vubuk xavang nami. ¹⁸ E maam taxa feng a titaara xuvul pana. Nane a saxa aava mu rabuna sina Piran ri kuus fati a isina senaso a faisok faagut lapaana Lagasai Roxo. ¹⁹ E vaxa, a rabuna sina Piran la mu bina, ri siak fatie xena falet xuvul pamaam layaan maam lisan et a tatavaian. Maam lisane pana suaian xe sina Memai sitaara sang mon xena faxalit a vubuxanan ina xakaavangan sitaara. ²⁰ Maam vil malaane talo piau ta rabuna ri taa fefinaas e ferawai fasaat sena malaafaa maam taxa faxatang a tatavaian molava aave. ²¹ Senaso maam taxa faisok faagut talo a Memai e vaxa mu rabuna xapiak ri taa texaas o nemaam fo vil a vilaana roxo pana.

²² E fulaa, maam taxa feng a saxa titaara xuvul pare. Nane fo faxaalit faaxaves o nane vubuk rao i taa xakaavang. E naboxo nane vubuxan temasaatane senaso nane lamon tuuna o a vilaana simi a roxo. ²³ Se Taitus, nane

tigina la taak xena faisok xuvul paga la palou imi; sena ro titaara, a rabuna sina Piran ri siak fati nare e re tavai a Memai pana isin lava. ²⁴ E voxo faxalit famatavas a nutuvaat aanabe! pana vubuxan xasingitan simi e sena fufuna lamonan lava simaam, semi. Aang, faxalit famatavase talo mu rabuna sina Piran ri taa texaas sena.

9

¹ Ne taa pife kala fulaa xe simi pana xavangaana mu rabuna fatak senaso mi fo texaas faroxo xo sena. ² Ne texaas o mi buk xakaavang e ne fo ferawai falalava sena xe sina mu Mesidonia. Ne fuuna xuus nari o ti la mariaas aava fo taxapus, nami pe Akeai, mi buk tatavai e a vubuxanan molava simi fo fasavat a vubuxanan la xunus ina saxanofuna iri. ³ Taasaxa, ne taxa feng a mu fetinan xe simi talo mi taa faigotan a tatavai aave malaan se! ne fo kuus o mi taa vile e voxo a ferawaian falalava simaam i taa pife mo palau. ⁴ Senaso, tamo ta mataa ti Mesidonia i taa filimaan xuvul paga e i taa xalume o mi pife faigotan xapine, ulaa nenia e nami vaxa, taara tamaa mangil sena ferawaian falalava simaam. ⁵ E voxo ne lamon o ne taa feng paamuin a mu fetinan talo ri taa savat simi xena fataxapin a faxuvulaana tatavaian lava aava mi fo kuus fanai pana. E malaanabe! a tatavaian aave i taa waan e mi taa faamamaas pana lisanaana e mi taa pife tatavai malaan se! mi pi ta vubuxanan xena vilaana.

⁶ Lamon fa'uli a mo aanabe!: nase! ta mataa a xapis a saxanu kam i taa siak a fanganan modak mon e nase! ta mataa a xapis a mu kam xaves, i taa siak a fanganan xaves. ⁷ A mu rabuna sasaxayai ri taa tatavai pana so ta mo nari xa, ri lamon faati o ri taa tatavai pana. E lana vilaana aanabe! ri taa pife faatasu famodak sena tatavai senaso a Piran a vubuxan xasingit a mataa aava tatavai pana faamamaasan. ⁸ E a Piran a fexaxaas sena tiu fasoliuan a

xakaavangan xatam sina xulumi talo la maana mo xapiak e la maana yaan xapiak mi taa toxan a maana mo xaves fexaxaas xena xavang nami. E voxo mi taa vil a maana buk faisok roxo. ⁹ Senaso a Xakalayan Taap a kuus:

“Nane fo tavai a mu valagof la mu bina pana mu tatavaian sina; a mu vilaana fatak sina ri waan vulai” *Yng 112:9*

¹⁰ Lavaxa, nane aava tavai a mataa tataru'uma pana mu kam e famasi a rabuna pana bret, i taa falavai a faxuvulan ina mu kam simi e i taa falavai a faxuvulan ina vilaana fatak simi. ¹¹ A Piran i taa tavai fasoliuan nami pana maana buk fafanaian xaves talo mi fexaxaas sena tatavai faaxaves la maana yaan xapiak e layaan maam lisan a tatavaian simi xe siri pe Jerusalem, a maana rabuna xaves ri taa kuus faasiroxo xe sina Piran pami.

¹² A tatavaian aava mi taxa faxuvule, i taa xavang a mu rabuna sina Piran e vaxa i taxa fasavat a faamamaasan e voxo a maana rabuna xaves ri taa kuus faasiroxo xe sina Piran. ¹³ Sena faisok aanabe' mi fo faxaalit o nami ve mi mu rabuna sina Piran e xasanofuna ri taa kuus faatulan a Piran senaso layaan mi timin fanei a toyan simi xulu Krai e Lagasai Roxo, mi langai faagutane e mi usie e mi femiraaxan a maana mo simi xe siri xapiak. ¹⁴ E layaan ri fenung ri taa lamon fa'uli vulan nami senaso a Piran fo tifi fasoliu nami pana xakaavangan xatam sina. ¹⁵ Faatulan a isina Piran pana tatavaian molava piis sina.

10

Na Pol A Gel Sena Faisok Sina

¹ Saxanofuna ri kuus o nenia na Pol, ne ferawai mamataut layaan ne waan xuvul pami taasaxa ne ferawai faagut layaan ne waan lasuun. Taasaxa na Krai a fangasixau pana vilaana mam e nenia vaxa ne ferawai malaan. ² Ne nung faagutan nami talo layaan ne taa fe

savat simi, mi taa pife bilai fasaat, ulaa ne tamaa baras faagutan nami malaan seri aava ri lamon o maam taxa taagul lapaana vilaana e vubuxanan ti la xavala. ³ A tuuna, maam taagul nabe' la xavala, taasaxa maam pife fevis malaan sena rabuna ti la xavala, piau. ⁴ A maana mo ina fevisan simaam ri pife maana mo sina rabuna, piau. Taasaxa ri toxan a gutan sina Piran xena kawaasan a maana buk mo ina saatan. ⁵ Maam kawaasan xapin a maana fegagelaian e nanomaian aava ri tisui a texaasan tuuna sena Piran e maam pis a maana lamonan xapiak talo ri taa usi fatak na Kraiss. ⁶ E layaan nami xa mi faxaalit o mi langai faroxoi vulanau, ne taa pife faatasu xena fakasanamaan nari aava ri langai pesalai.

⁷ Nami mon, mi xalum a maana mo aava savat la matavas. Taasaxa tamo ta mataa a lamon tuuna o nane ve si Kraiss, i taa lamon fa'uli nemaam vaxa si Kraiss malaan sena. ⁸ Naapalaan ne taa ferawai falalava temasaat sena tateaxan imaam, ne taa pife mangil sena. A Memai a tavai nemaam pana tateaxan aave xena xavang nami talo mi taa tigina fatateak lana namkaian simi e pife xena kawaasan xapin nami. ⁹ Ne bai mi taa lamon o rao ne famataut nami pana maana lagasai siak. ¹⁰ Senaso saxanofuna ri kuus, "Nane xalei a maana ferawaian tateak aava lagaf, taasaxa layaan nane waan xuvul pataara a xakaaluman sina pife fagut netaara e a vilaana ina ferawaian sina a mo palau." ¹¹ A rabuna aava ri ferawai malaan ri taa lamon faroxo. A so ta mo maam ferawai pana lana lagasai simaam layaan maam pife waan xuvul pami a fexaxaas sena so ta mo maam ferawai pana layaan maam waan xuvul pami.

¹² Maam taa pife fexaxaasan nemaam xuvul pana saxanofuna aava ri ferawai falava seri xa, piau. Senaso layaan nari, ri ngangai nari e fexaxaasan nari pana fakalimaan siri xa, ri piau ta texaasan roxo. ¹³ Nemaam xo maam taa pife ferawai falalava pana maana mo aava pife waan

lapaana faisok aava Piran fo tavai nemaam pana. Taasaxa maam taa ferawai falalava pana faisok aave mon e nami vaxa, mi waan lapaana faisok naang. ¹⁴ La yaan maam ferawai falalava semi maam pife milung senaso maam lisan tuunei a Lagasai Roxo se Krai se simi e mi waan la nobina ina faisok aava Piran a tavai nemaam pana. ¹⁵ E vaxa maam pife ferawai falalava sena faisok sina xasanofuna malaan sena faisok simaam, piau. Taasaxa maam vubuk o a namkaian simi i tafe faagut e voxo a nobina ina faisok simaam i tafe molava. ¹⁶ E tamo i taa savat malaan, maam fexaxaas sena kuusan fasavat a Lagasai Roxo la nu bina aava pefafalet saa. Senaso maam bai malalava xuluna faisok aava xasanofuna fo vile xo la nobina siri. ¹⁷ Taasaxa, a Xakalayan Taap a kuus, “Nane aava ferawai falalava, i taa ferawai falalava sena Memai.”

Jer 9:24

¹⁸ Senaso a Memai pife turoxoian a mataa aava lamon falavai nane xa, taasaxa turoxoian a mataa aava nane xa a kuus faatulane.

11

Na Pol E Mu Yaamut Bit

¹ Ne vubuk rao mi taa langai fadak pana ferawaian palau siak; ne texaas o mi taxa vile xo. ² Nenia, ne taxa lamon vulai semi malaan sena Piran xa taxa lamon vulan nami. Ne malaan sena tamana tefin e a tefin aave piau ta lalosaat xena fakalimaan a tamaian sina xe sina saxa mataa. Layaan ne tavai na Krai pami ne vubuk rao mi taa waan failai e mi taa piau ta lalosaat. ³ Taasaxa ne taxa mataut ulaa na Tiui Saat, na Setan aava fo pol na Eva, i tamaa yuuf a lamonan simi vaxa e mi taa pife usi fatak na Krai pana vilaana aava piau ta lalosaat. ⁴ Mi turoxo pana faamamaasan layaan a saxa savat simi xena kuusan fasavat a lagasai se Yesus aava patak sena lagasai aava

maam fo kuusane; o ri kuusan a saxa Yesus aava patak se Yesus aava maam kuusane; o mi siak a xasa vovau patak sena saxa aava mi fo siaxe paamua, bo? ⁵ Taasaxa ne texaas o nenia, ne pife waan lapaana mu yaamut lava bit aave. ⁶ Ne pife laak lana fepitaian xena ferawai faroxo, taasaxa ne toxan a texaasan. Maam fo faxalit nami pana lana maana mo xapiak aava maam fo vile.

⁷ Naak ne milung layaan ne timin fasivi nenia xa xena kuusan fasavat a Lagasai Roxo talo ne taa xavang faagutan nami pana piau ta mamareiai, bo? ⁸ Ne siak a faat aava xasano rabuna sina Piran ri buk xavangau pana talo ne fexaxaas sena kuusan fasavat a Lagasai Roxo sina Piran xe simi pana piau ta mamareiai. (Naak a malaan se' ne fenou a faat seri.) ⁹ E lana waanan siak xuvul pami layaan ne xaxaalif pana so ta mo, ne pife fin nami pana xena tavai nami pana lagafan, piau. A mu fetinan aava ri maa savat ti Mesidonia, ri lisan a maana mo xena xavangau. Ne fo faisok faagut talo ne taa pife tavai nami pana matafanan e ne taa lo vil vulane. ¹⁰ Malaan se Kraisa a ferawai tuuna, nenia vaxa ne ferawai tuuna vulai. Piau ta mataa la mu bina xapiak pe Akeai i taa kawaasan a faamamaasan siak sena vilaana aanabe'. ¹¹ Xenaso ne ferawai malaan? Mi lamon o ne pife vubuxan xasingit nami, bo? Piau, a Piran a texaas o ne vubuxan xasingit nami. ¹² E ne taa lo vil a so ta mo ne taxa vile naboxo xena siak tapin a fufuna ferawaian sina xasano yaamut aava ri tisuiou e ri kuus o a faisok siri a malaan sena faisok simaam.

¹³ Senaso a mu rabuna malaan seri, ri mu yaamut bit. Nari, ri mu rabuna ina faisok bit xena suaxan a rabuna. Ri fepok o nari ve ri mu yaamut si Kraisa. ¹⁴ Taara taa pife ipulan a vilaana aave senaso na Setan xa a bit o nane ve a angelo rarapak. ¹⁵ E tamo nane vil malaane, taara taa pife ipul layaan a mu sisiak sina ri taa bit o nari vaxa ri

mu sisiak fatak sina Piran. Lana fataxapiak ri taa siak a fakasanaman a fexaxaas sena vilaana saat siri.

A Maana Masaxanaan Na Pol

¹⁶ Ne kuus fulaa: pi ta saxa simi i taa lamon o nenia, ne lamavaang. Taasaxa tamo mi lamon malaan, lavaxa langaiiau talo nenia sait ne fexaxaas sena ferawai falalava famodak. ¹⁷ A so ta ferawaian palau aava ne taa ferawai pana naboxo, pife kuusan a ferawaian sina Memai, piau, a ferawaian sina lamavaang mon. ¹⁸ Senaso maana rabuna xaves ri taxa ferawai falalava sena maana mo ti la xavala, nenia sait ne taa ferawai falalava malaan. ¹⁹ Mi fuuna waan fananap pana mu lamavaang senaso mi toxan a texaasan molava, bo? ²⁰ A tuuna, mi turoxo pari aava ri fayaasok nami o siak palou a mo simi o kaalum fasivi xulumu o tavaf a nomi. ²¹ Nenia, ne mangil senaso maam piau ta gutan xena vil malaane.

A so ta mo a xasanofuna ri kuus falalava pana, lavaxa nenia sait, ne fexaxaas sena kuus falalava pana malaan sena lamavaang. ²² Nari ve ri mu Hibru, bo? Nenia sait ne Hibru. Nari ve ri mu Israel, bo? Nari, ri mu bu Abraham, bo? Nenia sait vaxa. ²³ Nari, ri mu sisiak si Krai, bo? (A ferawaian aanabe' a ferawaian sina mataa ngong.) Nenia vaxa ne fo faisok faagut sena xasanofuna; ne fo waan faaxaves la bina ina vipisan sena xasanofuna; ri fo inis faagutanau faaxaves seri e a maana yaan xaves faasilak rao ne maat. ²⁴ Faapama a mu paamua sina mu Juda ri inisau faasangafilu talatul pana pisikfaat. ²⁵ Faatalatul a mu paamua ti Rom ri sip faagutanau e faasaxa a rabuna ri soxoiiau pana faat xena punuxau. Faatalatul ne waan xuluna xaati aava tugurum e lus e ne waan a yaan xurul saxa la laman. ²⁶ Lana maana sangasan siak a maana mo xaves ri lisan a lagafan: a maana raarum pana xalxal faagut; a mu rabuna ina fenau la salan; a mu rabuna siak

e nari aava ri pife Juda. A mu lagafan ri savat lana mu bina, la xobingil e la laman e sena mu fetinan bit aava ri kuus o ri namkai, taasaxa piau. ²⁷ Ne fo maare sena faisok faagut; a maana vung ne pife matef, ne fuuna lagai e ma'iu e saxano yaan ne piau ta yaan xena fangan e saxano yaan ne piau ta marapi fexaxaas xena xafut a taak sena vutung. ²⁸ A toxan a xasano lagafan vaxa, taasaxa, a lagafan aava waan vulai xulok a malaan: la mu yaan xapiak ne lalamon faaxaves sena mu faxuvulan ina mu rabuna sina Piran. ²⁹ Tamo saxa la palou iri a marupak lana xunus ina nenia, ne nasam a marurupaxan aave sait, bo? Tamo saxa a poxo lana namkaian sina, nenia, ne famangilan, bo?

³⁰ Tamo ne taa ferawai falalava, ne taa ferawai pana maana mo aava faxalit a marurupaxan siak. ³¹ Taara taa faatulan vulan nane aava Piran e Tama Memai Yesus. E nane texaas o ne pife bit. ³² Pe Damaaskas, saxa paamua aava King Aretas a siak fatie, a xuus a mu rabuna ina kaalum votai o ri taa tigma la mu yalaxau ina bina xena yot fatateaxau xe la bina ina vipisan. ³³ Taasaxa nenia, ne fufunai lana saxa bi e ri fasiviau, lana bi aave, ti lana matana vaabat e ne sinufane.

12

A Mifan Si Pol

¹ Ne taa ferawai falalava falet. Naapalaan piau ta malangiis roxo, ne taa ferawai naboxo pana mu mifan e kaaluman aava Memai fo tavaiau pana. ² La mariaas sangafilu saxa pana talafaat fo falet ne texaas sena saxa mataa aava Piran a siak falaxe xe la fatalatulaana xunavata pelulaa'ui. (Ne pife texaas tamo a savat tuuna o lana mifan mon- a Piran sang mon a texaas.) ³⁻⁴ Ne kuus fulaa, ne texaas o a Piran a siak falak a mataa aave e lisane xe Paradais (fulaa, ne pife texaas tamo a savat tuuna o lana mifan mon- a Piran sang mon a texaas,) e pave a mataa

aave a langai a maana mo aava rabuna, ri pife fexaxaas sena ferawai pana senaso a ferawaian taap. ⁵ E voxo ne taa ferawai falalava sena mataa malaan- taasaxa ne taa pife ferawai falalava sena maana mo la toyan siak tamo a pife fasavat famatavas a mu vilaana murupak siak. ⁶ Tamo ne buk ferawai falalava ne taa pife lamavaang senaso ne taa ferawai tuuna. Taasaxa ne taa pife ferawai falalava senaso ne baiian ta mataa i taa lamon falavaiaiu sena mifan o kaaluman siak. Tamo i taa lamon falavaiaiu ne vubuk o i taa vile sena mu vilaana siak aava nane xalume e mu ferawaian siak aava nane langaie.

⁷ Taasaxa Piran a bai o ne taa lamon falavai nenia xa sena maana mo roxo aava ne fo xalume e voxo a turoxo pana saxa maasaxan malaan sena tuturuk xena xi a taak. A mo aave a saxa fefeng si Setan e i taxa waan xena famasaxau. ⁸ Faatalatul ne fenung pana xe sina Memai e ne fine o i taa siak tapine sega. ⁹ Taasaxa nane suiaiu malaan, “A xakaavangan xatam siak a fexaxaas sema senaso lana marurupaxan a gutan fatak siak a savat la matavas.” E voxo nenia, ne faamamaas paaliu pana falavaiaana marurupaxan siak talo a gutan si Krai i taxa waan xulok. ¹⁰ Ne faamamaas pana marurupaxan, a kasalan, mu lagafan, a vil penganaan nenia e a matafanan aava savat sena xuvulaian siak xuvul pa Krai. Senaso layaan nenia, ne marupak, lana yaan aave ne toyan a gutan.

Na Pol A Lamon Faagut Sena Mu Korin

¹¹ Senaso nami, mi lamavaang, nenia sait ne bilai malaan sena lamavaang. Nami ve mi mu rabuna aava mi taa faxalit a turoxoian simi sega, taasaxa piau. Senaso tamo nenia, ne mataa palau ne pife mataa palau lapaana mu ‘yaamut lava’ simi. ¹² La maana yaan xaves ne fo vil a maana mo fa'ipul e maana mo ina gutan e maana

fakalimaan la palou imi e a maana mo aanabe' ri faxaalit famatavas o nenia vaxa ne saxa yaamut. ¹³ Ne bilai xe simi malaan se' ne bilai xe sina xasano rabuna sina Piran. Malaafaa ne vil fasivi nami? Naak ne milung layaan ne pife nung nami pana faat xena xavangau, bo? Tamo malaan, lavaxa lamon tapin a vilaana saat siak aanabe'.

¹⁴ Naboxo a fatalatulaana yaan ne tamasiak xena falet xe simi e ne taa pife tigina lamimi pana siaxaana faat semi o xasano mo fulaa. Ne vubuxan nami e pife mu faat simi. Lamon pana, a mu rafulak ri pife faigotan a mo xena xavang a ninari e tamari, piau. A mu ninari e tamari falak ri taa faigotan a maana mo xena xavang a mu rafulak siri. ¹⁵ Ne taa faamamaas xena tapin a maana mo xapiak siak e nenia vaxa, xena xavang nami. Naak a vubuxan xasingitan simi xe siak i tafe modak senaso nenia, ne vubuxan xasingit temasaatan nami, bo?

¹⁶ Lavaxa, mi taa kuus tuuna o ne pife tavai nami pana lagafan, bo? Taasaxa, saxa i tamaa kuus o ne suaxan nami e familung nami pana bitan. ¹⁷ Malaafaa ne fo vil malaane? Ne pife siak palou ta mo simi layaan ne feng a mu fefeng siak, bo? ¹⁸ Ne nung na Taitus o i taa falet e ne feng a xasa fetinan xuvul pana. Naak mi lamon o re bit nami xena siak a mo simi, bo? Piau! E nemaam sait, maam bilai malaan sere e maam usi a vilaana naang.

¹⁹ La fena ferawaian aanabe' simaam mi fo lamon o maam taxa ferawai xena xavang nemaam xa, bo? Maam fo ferawai malaan seri aava ri waan la xuvulaian xuvul pa Krai la mata Piran e kamu fesing, a maana mo xapiak aava maam vile, maam vile xena xavang nami. ²⁰ Ne mataut o layaan ne savat simi, mi taa piau ta vilaana aava ne vubuk rao mi taa toxane e ne taa piau ta vilaana aava mi vubuk rao ne taa toxane. Ne mataut o ne taa tingin a mu vilaana ina fegagelaian e taraa fesuaian; ina maraleian e rawetan,

ina kuus pengan mataa e ferawai lilimugai, ina kasalan e a maana mo ina lo vil fatavanat a waanan. ²¹ Ne mataut o layaan ne filimaan fulaa a Piran i taa famangilau semi e ne taa mimilisaat soxot nari aava ri fo vil a saat paamua e ri pife puk a vilaana siri. Ri taxa femilungai pana vilaana ina tamaian; nari aava ri pife tamai fatak, ri tamai feruuk e saxanofuna ri num temasaat.

13

¹ A filimaan anabe' a fatalatulaana yaan ne savat simi. Mi texaas o a ferawai xakaavang sina rovaat taragua o fulaa maan ri taa fagut a gel tifian. ² Ne fo pebukan nami layaan ne waan xuvul pami la fataraguiaana yaan. E naboxo layaan ne pife waan xuvul pami lunai, ne pebukan nami o layaan ne ulaamaan fulaa piau ta mataa aava fo vil a saat paamua o ta xasanofuna, ri fexaxaas sena sinufanaana fakasanaman siak. ³ Ne taa vil malaane senaso mi vubuk rao ne taa faxaalit famatavas o na Krai taxa ferawai la ngusuk. Nane xo pife marupak layaan a fakasanam nami taasaxa faxalit a gutan sina la palou imi. ⁴ Senaso nane marupak layaan ri niil fataxutane xuluna bolo, taasaxa naboxo nane taxa to sena gutan sina Piran. Lana xuvulaian xuvul pana, nemaam vaxa maam marupak, taasaxa lapaana gutan sina Piran maam taxa to xuvul pana, xena xavang nami.

⁵ Tafang nami xa xena texaas tamo mi tigina fatateak lana namkaian simi. Tuuna tamo mi onam lana tatafangan aanabe' mi texaas o na Yesus Krai taxa waan la xunus imi. ⁶ Ne lamon o mi taa texaas o maam pife poxo lana tatafangan aave. ⁷ Taasaxa ne lamon fepalau tamo kaalum malaan semaam fo poxo, ne fenung xe sina Piran o i taa xavang nami talo mi taa pife vil ta mo mosaat. Ne lamon vulai o mi taa usi vulan a maana vilaana roxo, ne pife lamon faaxaves pana isaak. ⁸ Mi texaas o maam taa vil

vulan a mo xena xavang falak a tuunayan e pife xena ti votane. ⁹ Maam faamamaas layaan maam marupak, taasaxa nami, mi tigina fatateak. Maam nung a Piran o i taa fasavat famatavas a faisok ina fatiginei faxaradaxaan nami. ¹⁰ A vubuxanan aave a fufuna lagasai aanabe' aava ne xaleie layaan ne waan lasuun lunai. Ne toxaan a tateaxan i Memai xena xavang fatateak nami e ne bai tavai nami pana lagafan layaan ne savat simi.

Fasisian Fataxapiak

¹¹ Lavaxa, naboxo, mu fetinan, ne taa fataxapin a lagasai aanabe'! Usi a vilaana xaradak; langai a fepitaian siak; faisok faagut xena waan lapaana lamonan saxa mon e waan lapaana luaian. E a Piran ina Vubuxan Xasingitan e Luaian i taa waan xuvul pami. ¹² Fasmusui nami pana fengusan xaradak. ¹³ A mu rabuna fatak ri lisan a fasisian siri xe simi.

¹⁴ Ne vubuk o a xakaavangan xatam sina Memai Yesus Kraus e a vubuxan xasingitan sina Piran e a fetuwaan roxo sina Vovau Xaradak ri taa waan xuvul pami.

Kara New Testament
The New Testament in the Kara Language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Kara long Niugini

copyright © 1997 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Kara

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2013-01-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Oct 2021 from source files dated 27 Sep 2021

4e66a963-7eeb-5dca-b3f8-b1ef6c7ee59d